

**DOLNY
ŚLĄSK**

DOLNOŚLĄSKA
SIEĆ PARTNERSTW LGD

Krajowa Sieć
Obszarów Wiejskich

„Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Seminarium tematyczne on –line

Zastosowania zintegrowanego modelu oceny wpływu połączone z upowszechnianiem dobrych praktyk

w ramach realizacji projektu:

"Dobre praktyki krajowe, zagraniczne oraz własne dolnośląskich LGD – źródłem wiedzy i współpracy pomiędzy lokalnymi grupami działania"

28.10.2021 r.

Polska Zielona Sieć

SPOŁECZNOŚCI ENERGETYCZNE

CZYM JEST SPOŁECZNOŚĆ ENERGETYCZNA?

Społeczność energetyczna - **grupa podmiotów** (osoby fizyczne, instytucje publiczne, jednostki samorządowe, MŚP), chcących wspólnie realizować, najczęściej lokalnie, projekty energetyczne oparte o odnawialne źródła energii.

W tym modelu **każdy** uprzednio bierny konsument staje się (wraz z innymi członkami) **współwłaścicielem instalacji OZE**.

Głównym **celem** nie jest zysk, ale zapewnienie członkom oraz społecznościom lokalnym długofalowych korzyści w wymiarze:

- **społecznym**
- **środowiskowym**
- **ekonomicznym**

KORZYŚCI

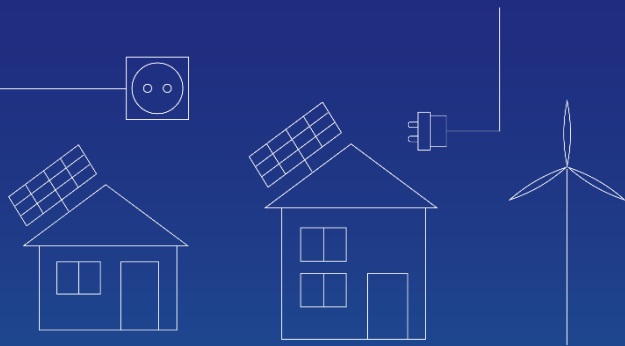
SPOŁECZNE	ŚRODOWISKOWE	EKONOMICZNE
Samowystarczalność i bezpieczeństwo energetyczne	Redukcja emisji gazów cieplarnianych	Rozwój gospodarczy regionu (lokalne miejsca pracy)
Poprawa kondycji gospodarstw wrażliwych (ubóstwo energetyczne)	Poprawa jakości powietrza	Niższe koszty energii (OZE, bliskość źródła)
Integracja społeczności lokalnej		Możliwe wygenerowanie zysku ze sprzedaży energii

3 NAJWAŻNIEJSZE ZASADY

- 1) Otwarte i dobrowolne uczestnictwo
- 2) Demokratyczne zarządzanie (równe prawo do podejmowania decyzji)
- 3) Autonomia i niezależność (niezależność od podmiotów zewnętrznych)

WIĘCEJ NIŻ
ENERGETYKA

ENERGIA
OBYWATELSKA

SPÓŁECZNOŚCI ENERGETYCZNE W LICZBACH

W Europie funkcjonuje obecnie ok. **3 500 obywatelskich społeczności energetycznych** opartych o odnawialne źródła energii.

Ok. **80%** z nich zlokalizowanych jest w czterech krajach - Niemczech, Danii, Holandii oraz Wielkiej Brytanii.

Kooperatywy energetyczne (REScoop.eu, 2020)

FORMA ORGANIZACJI

Spółeczności energetyczne są bardzo **niejednorodne pod względem modeli** organizacyjnych i prawnych, jednak najpopularniejszym typem są :

spółdzielnie energetyczne.

Spółeczności energetyczne łączą się w **większe sieci i federacje**, które ułatwiają dzielenie się wiedzą oraz tworzenie i rozwój nowych podmiotów w oparciu o doświadczenia z poprzednich projektów.

Przykładem są:

Rescoop w UE

Energy4All w Wielkiej Brytanii

EnerCoop we Francji

ZAKRES DZIAŁANIA

Większość, zwłaszcza mniejszych i początkujących społeczności energetycznych koncentruje się głównie na: **wytwarzaniu energii ze źródeł odnawialnych.**

Wraz ze wzrostem ich potencjału finansowego oraz doświadczenia członków, zaczynają one **angażować się w co raz to nowe sfery działalności** obejmujące:

- dostawę energii,
- poprawę efektywności energetycznej,
- elektromobilność,
- magazynowanie energii.

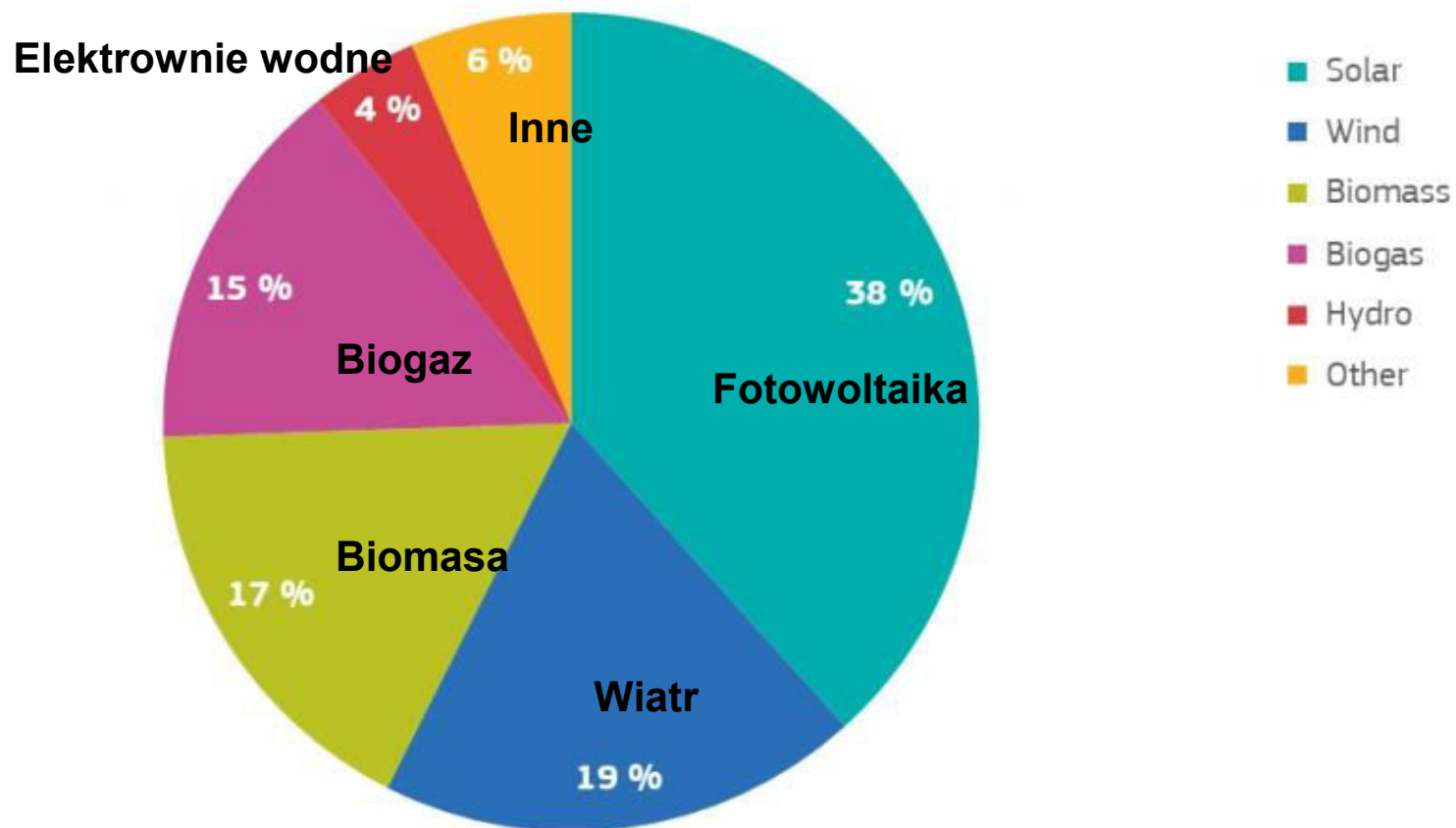
ŹRÓDŁA PRODUKOWANEJ ENERGII

Fotowoltaika - ze względu na stosunkowo niskie koszty często wykorzystywana przez **początkujące oraz małe wspólnoty**, a także **inicjatywy miejskie** (tworzące partnerstwa z lokalnymi władzami), wykorzystujące dachy obiektów użyteczności publicznej. Pomimo różnych warunków nasłonecznienia technologia ta stosowana jest w większości krajów UE.

Turbiny wiatrowe – realizacja inwestycji wiatrowych jest trudniejsza, droższa i bardziej czasochłonna, więc zwykle realizowane są one przez **bardziej doświadczone podmioty na terenach wiejskich i wiejsko-miejskich**, głównie w Danii, Szkocji, Belgii i Niemczech.

Biomasa i biogaz – dla Niemiec charakterystyczne są tzw. **bio-wioski** wytwarzające biogaz z lokalnie produkowanej przez rolników biomasy.

Źródła pozyskiwania energii na podstawie 24 analizowanych studiów przypadku

Source: JRC based on the case studies, 2019

[Źródło: „Energy communities: an overview of energy and social innovation”](#)

Plymouth Energy Community

Plymouth Energy Community

Celem powstania organizacji (2013 r.) było **oferowanie porad energetycznych i opracowywanie rozwiązań poprawiających efektywność energetyczną gospodarstw domowych** dotkniętych zjawiskiem ubóstwa energetycznego.

Podmiot powstał **dzięki Radzie Miasta Plymouth**, która wsparła założenie stowarzyszenia pożytku publicznego poprzez :

rekrutację pierwszych 100 członków założycieli

opracowanie **biznesplanu**

udzielenie **pożyczki** na rozpoczęcie działalności

przekazanie kontroli nad organizacją zarządowi wolontariuszy z lokalnej społeczności.

Plymouth Energy Community

2014:

Zaoferowano mieszkańcom miasta możliwość **kupna udziałów w spółdzielni** zbierając tym samym kapitał w wysokości **600 tys. funtów**, dzięki któremu sfinansowano budowę pierwszych **33 instalacji fotowoltaicznych** na dachach budynków użyteczności publicznej oraz szkół.

2015:

Druga oferta sprzedaży udziałów – zebrano **850 tys. funtów** i sfinansowano **10 nowych instalacji PV**.

2018:

Uruchomiono program, który oferuje zainteresowanym osobom/organizacjom **bezpłatne szkolenia**, dające kompetencje do prowadzenia własnych inicjatyw w obszarze **walki z ubóstwem energetycznym**.

W projekt bardzo często angażują się **dawni beneficjenci** programów prowadzonych przez PEC.

Plymouth Energy Community - rezultaty

W latach 2013 - 2019 udało się:

- prowadzić działania niwelujące ubóstwo energetyczne, oparte na pracy **wykwalfikowanych doradców** zatrudnianych przez stowarzyszenie;
- poprawić efektywność energetyczną **21 042 gospodarstw domowych**, a przez to zaoszczędzić prawie **1,5 mln funtów**;
- 44 spółdzielcze instalacje PV wyprodukowały 21 418 MW, poprzez co uniknięto emisji 15 204 ton CO₂.

Aktualnie w planach:

- **budowa osiedla** składającego się z niedrogich, bezemisyjnych domów, będących własnością i zarządzanych przez społeczność (finansowanie: kredyt na budowę + oferta sprzedaży udziałów dla lokalnej społeczności).

Społeczności energetyczne w Polsce?

Spółdzielnie energetyczne w ustawie o OZE

- Forma prawna: **spółdzielnia** (ust. Prawo spółdzielcze z 16.09.1982 r. lub ust. o spółdzielniach rolników z 4.10.2018 r.)
- Przedmiot działalności: wytwarzanie **energii elektrycznej lub ciepła** z instalacji OZE
- Cel: wyłącznie na potrzeby własne spółdzielni oraz jej członków

Spółdzielnie energetyczne w ustawie o OZE

- Obszar jednego OSD
- Max. 3 gminy wiejskie lub miejsko-wiejskie (sąsiadujące ze sobą)
- Max. 999 członków
- Pokrycie co najmniej 70% własnego zapotrzebowania na energię elektr. lub ciepło
- Max. 10 MW mocy wszystkich źródeł (30 MW dla ciepła)
- System opustowy 1:0,6 dla członków spółdzielni
- Zwolnienie z opłat (OZE, mocowej, kogeneracyjnej i in.)

Jak utworzyć spółdzielnię energetyczną?

Podpisanie statutu → Rejestracja w KRS → Rejestracja w KOWR → Zawarcie umowy z OSD

Brakuje:

- rozporządzeń dot. dokonywania rejestracji danych pomiarowych; sposobu dokonywania rozliczeń; sposobu udostępniania danych pomiarowych.

Pierwsza zarejestrowana spół. energetyczna - EISALL

Obszar działania: gminy Raszyn, Nadarzyn i Michałowice

4 członków

Roczna konsumpcja: ~ 24 MWh

Roczna produkcja: ~ 20 MWh (2 x PV 10 kW)

+ magazyn energii i ładowarka EVC

Co warto zrobić na rzecz społeczności energetycznych?

- Udział w programowaniu Funduszy Europejskich dla Dolnego Śląska (dawny RPO)
- Postulowanie do rządu RP o wdrożenie dyrektywy o OZE z 2018 r. (tzw. dyrektywy RED II)
- Informowanie i promowanie w skali lokalnej idei społeczności energetycznych

www.wiecejnizenergia.pl
wspolnie@wiecejnizenergia.pl

WSPÓLNOTY ENERGETYCZNE

DOBRE PRAKTYKI EUROPEJSKIE

